

Luxembourg, 25. lipnja 2024.
(OR. en)

11508/24

AELE 70
EEE 36
N 65
ISL 44
FL 47
AND 12
MC 6
SM 12
FEROE 1
MI 638

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	ST 11133/24 INIT
Predmet:	Zaključci Vijeća o homogenom proširenju unutarnjeg tržišta i odnosima EU-a sa zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a i s Farskim Otcima

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o homogenom proširenju jedinstvenom tržištu i odnosima EU-a sa zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a i s Farskim Otcima, kako ih je usvojilo Vijeće (opći poslovi) 25. lipnja 2024.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O HOMOGENOM PROŠIRENOM UNUTARNJEM TRŽIŠTU I
ODNOSIMA EU-a SA ZAPADNOEUROPSKIM ZEMLJAMA KOJE NISU ČLANICE EU-
a I S FARSKIM OTOCIMA**

1. U skladu sa svojim zaključcima od 21. lipnja 2022. Vijeće je ocijenilo opće stanje odnosa EU-a sa sljedećim zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a: Islandom, Kneževinom Lihtenštajn, Kraljevinom Norveškom, Kneževinom Andorom, Republikom San Marino i Kneževinom Monako. Vijeće je također ocijenilo stanje odnosa EU-a s Farskim Otocima kao samoupravnom zemljom unutar Kraljevine Danske, na koju se ne primjenjuju Ugovori EU-a.
2. Vijeće će ponovno ocijeniti stanje tih odnosa za dvije godine, prema potrebi, u kontekstu proširenja unutarnjeg tržišta. U tom pogledu Vijeće prima na znanje tekući rad na budućem proširenju Europske unije. Također prima na znanje odnos sa Švicarskom Konfederacijom, u vezi s kojom je Vijeće 12. ožujka 2024. donijelo odluku o odobravanju pregovora o širokom paketu mjera.

ZAPADNOEUROPSKI SUSJEDI EUROPSKE UNIJE

3. Zapadnoeuropske zemlje koje nisu članice EU-a najbliži su partneri EU-a u izgradnji jače, sigurnije, zelenije, konkurentnije i prosperitetnije Europe koja se temelji na miroljubivoj suradnji, demokraciji, vladavini prava i ljudskim pravima. Vijeće podsjeća na značaj i važnost koju EU pridaje odnosima sa svim tim bliskim partnerima sličnih stavova koji su vrlo integrirani s EU-om. Naša dugotrajna suradnja temelji se na zajedničkim temeljnim vrijednostima i interesima koji proizlaze iz zajedničke baštine i povijesti, kao i snažnih kulturnih i zemljopisnih poveznica.
4. Vijeće naglašava važnost jedinstva u vezi s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. Pohvaljuje visoku razinu usklađenosti Islanda, Lihtenštajna i Norveške s izjavama i mjerama ograničavanja EU-a. Vijeće pozdravlja odluke Andore, San Marina, Monaka kao i Farskih Otoka da provedu istovjetne mjere ograničavanja. Također izražava zadovoljstvo drugim djelovanjima usklađenima s onima koje su EU i njegove države članice poduzeli kako bi se suprotstavili agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine, među ostalim na multilateralnim forumima, čime se pokazuje izvrsno i blisko partnerstvo između EU-a i njegovih zapadnoeuropskih susjeda i u tom području.
5. Gospodarska integracija u sklopu proširenog unutarnjeg tržišta EU-a još više povezuje Europsku uniju i njezine zapadnoeuropske susjede te u prvi plan stavlja međuovisnost našeg budućeg prosperiteta i gospodarske sigurnosti. U protekle dvije godine bliski odnosi dodatno su unaprijeđeni zahvaljujući nizu inicijativa u širokom rasponu strateških područja.
6. Vijeće ponovno ističe da snaga naše gospodarske integracije ovisi o potpunom poštovanju četiriju sloboda unutarnjeg tržišta, u odnosu koji bi se trebao temeljiti na ravnoteži prava i obveza, uz osiguravanje ravnopravnih uvjeta. Stoga je odgovornost svih država koje već sudjeluju ili žele povećati razinu sudjelovanja u proširenom unutarnjem tržištu da osiguraju njegovu cjelovitost i homogenost, kao i puno poštovanje jednakih prava i obveza za građane i poduzeća. Države koje nisu članice Unije i koje nemaju iste obveze kao države članice ne mogu imati ista prava i uživati iste koristi kao članice.

7. Vijeće je u potpunosti predano jačanju zajedničkih globalnih napora u borbi protiv klimatskih promjena, ostvarenju održive energetske tranzicije, energetske učinkovitosti i održive mobilnosti, ubrzavanju digitalne tranzicije te zaštiti i obnovi bioraznolikosti i okoliša u cjelini. Nastavak bliske suradnje u pogledu tih pitanja između EU-a i naših najbližih zapadnoeuropskih partnera koji nisu u EU-u od ključne je važnosti.
8. Vijeće prima na znanje izvrsnu suradnju u područjima vanjskog djelovanja EU-a kao što su zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP) te zajednička sigurnosna i obrambena politika (ZSOP), razvojna i humanitarna pomoć, demokracija, ljudska prava i vladavina prava te naglašava važnost bliskog i sustavnog političkog dijaloga o pitanjima vanjske politike od zajedničkog interesa. Vijeće izražava veliko zadovoljstvo viskom razinom usklađenosti njegovih najbližih zapadnoeuropskih partnera koji nisu u EU-u sa zajedničkim instrumentima i stajalištima EU-a u području vanjske i sigurnosne politike te snažnom potporom stajalištima EU-a na multilateralnoj razini i mjerama ograničavanja uvedenima nakon izbijanja agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Vijeće sa zanimanjem očekuje nastavak tog odlučnog usklađivanja s izjavama i mjerama ograničavanja u području ZVSP-a, što je ključno za europsko jedinstvo i globalnu sigurnost. Vijeće ističe važnost bliske suradnje kako bi se izbjeglo zaobilaženje sankcija.
9. Vijeće ističe potrebu za nastavkom i unapređenjem suradnje na međunarodnim forumima između EU-a i njegovih zapadnoeuropskih partnera koji nisu u EU-u radi daljnjeg jačanja multilateralnog svjetskog poretka utemeljenog na pravilima i suradnje na zajedničkim prioritetnim pitanjima, među ostalim ljudskim pravima, miru i sigurnosti te borbi protiv klimatskih promjena.
10. Zbog svoje geografske i političke blizine EU i njegovi zapadnoeuropski susjedi koji nisu u EU-u suočavaju se sa zajedničkim sigurnosnim izazovima te ovise jedni o drugima kad je riječ o osiguravanju nacionalne i regionalne stabilnosti. U tom kontekstu naglašavamo važnost suradnje i uzajamne potpore u području sigurnosti opskrbe energijom te infrastrukture, među ostalim o pitanjima osiguravanja pristupačnih cijena energije u energetskej tranziciji.

11. Vijeće je izrazito zadovoljno suradnjom EU-a s Islandom, Lihtenštajnom i Norveškom u području pravosuđa i unutarnjih poslova te se raduje jačanju veza s Andorom i San Marinom u tom pogledu.
12. Vijeće prima na znanje jednostrana djelovanja nekih stranaka i izazove koji iz toga proizlaze za zajedničko upravljanje ribljim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku. Kako bi ti stokovi i dalje mogli osiguravati velike gospodarske koristi te kako bi se izbjeglo prekomjerno iskorištavanje stokova i njihovo opadanje, hitno je potrebno postići dogovor o sveobuhvatnim odgovornim i održivim sustavima upravljanja u kojima bi sve stranke, među ostalim Norveška, Island i Farski Otoci, imale odgovornost u upravljanju tim stokovima.

ISLAND

13. Island je važan i pouzdan partner. Vijeće izražava zadovoljstvo bliskom suradnjom s Islandom u područjima kao što su istraživanja, inovacije, obrazovanje, energetika, trgovina, okoliš i klimatske promjene, vanjska i sigurnosna politika, ljudska prava i rodna ravnopravnost, među ostalim na međunarodnim forumima, te pravosuđe i unutarnji poslovi. EU cijeni trajno visoku razinu usklađenosti Islanda s EU-om u području ZVSP-a.
14. Sporazum o EGP-u i dalje je temelj naših odnosa. U tom pogledu Vijeće želi pohvaliti Island zbog napora uložених u jači naglasak na dobro funkcioniranje EGP-a, kao i napore koji nedavnih godina ulaže u cilj smanjenja deficita pri prenošenju EGP-a u nacionalno pravo.
15. Vijeće pozdravlja dobru suradnju s Islandom na upravljanju schengenskim područjem i njegovu čvrstu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine i provedbi budućeg sustava ulaska/izlaska (EES) i Europskog sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS).
16. Vijeće pohvaljuje Island na uspješnom predsjedanju Odborom ministara Vijeća Europe od studenoga 2022. do svibnja 2023. i za njegovu ulogu u uspostavi registra štete prouzročene agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine u okviru Proširenog djelomičnog sporazuma. Vijeće pohvaljuje blisku suradnju Islanda i EU-a u Vijeću Europe te važnost koju Island i EU pridaju jačanju vladavine prava i zaštiti ljudskih prava.

17. Politika EU-a za Arktik usredotočena na klimatske promjene, pitanja okoliša, održivi razvoj i međunarodnu suradnju ukazuje na velik interes Unije za nadovezivanje na postojeći međusektorski angažman na Arktiku i njegov daljnji razvoj. Island je blizak i pouzdan partner u pitanjima Arktika i Vijeće sa zadovoljstvom očekuje jačanje tog posebnog partnerstva, osobito u području istraživanja i znanosti, sigurnosti, djelovanja u cilju poboljšanja otpornosti na klimatske promjene i sprečavanja onečišćenja. Izražava zadovoljstvo trajnom potporom Islanda nastojanjima EU-a da dobije status promatrača u Arktičkom vijeću i da sudjeluje na relevantnim forumima.
18. Vijeće pozdravlja dobru suradnju s Islandom u području ribarstva i pomorstva, među ostalim u kontekstu Komisije za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika (NEAFC), te sa zanimanjem očekuje nastavak tog pozitivnog angažmana. Vijeće prepoznaje da je u našem zajedničkom interesu ojačati naše bilateralne odnose u području ribarstva i uspostaviti okvir za suradnju u cilju promicanja koordiniranog pristupa i olakšavanja uspostave ravnopravnih uvjeta kojima će se poduprijeti održivo upravljanje dijeljenim stokovima.
19. Vijeće ponovno potvrđuje da odlučno podupire očuvanje međunarodno dogovorenog moratorija na komercijalni kitolov, koji je uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov (IWC), te uvrštavanje kitova i drugih morskih vrsta na popis iz Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES). Vijeće poziva Island da povuče svoju rezervu na međunarodno dogovoren moratorij na komercijalni kitolov uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov, kao i svoje rezerve u okviru CITES-a za te i druge morske vrste.
20. Vijeće pozdravlja predanost Islanda smanjenju emisija stakleničkih plinova i postizanju ugljične neutralnosti do 2040. te potiče napredak u ispunjavanju obveza iz Pariškog sporazuma. Kad je riječ o zelenoj tranziciji, EU sa zadovoljstvom očekuje jačanje suradnje s Islandom i razmjenu znanja o energiji iz obnovljivih izvora te sigurnim i održivim tehnologijama s niskom razinom emisija ugljika, uključujući tehnologiju vodika te hvatanje i skladištenje ugljika. Vijeće pozdravlja činjenicu da se Island na konferenciji COP 28 pridružio globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a o udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije do 2030.

21. Odnosi između EU-a i Lihtenštajna kao važnog i pouzdanog partnera i dalje su vrlo dobri i dinamični te su se od 2022. dodatno produbili i diversificirali. Vijeće cijeni kontinuiranu izvrsnu suradnju s Lihtenštajnom u područjima obuhvaćenima sporazumom o EGP-u te schengenskim i dablinskim sustavom kao i u drugim sektorima. Vijeće izražava zadovoljstvo visokom i pouzdanom stopom prenošenja u nacionalno pravo u Lihtenštajnu u okviru EGP-a i posebno cijeni napore usmjerene na suradnju u rješavanju zajedničkih izazova, uključujući digitalnu tranziciju i klimatske promjene. Smatra da bi bilo korisno s Lihtenštajnom dodatno raspravljati o primjerima najbolje prakse u područjima od zajedničkog interesa, kao što su regulatorni režimi za lance blokova.
22. Vijeće cijeni trajno visoku razinu usklađenosti Lihtenštajna s EU-om u području ZVSP-a.
23. Uslijed svog kontinuiranog angažmana na međunarodnim forumima, posebno u okviru Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i OEES-a, u područjima kao što su vladavina prava, ljudska prava i međunarodno kazneno pravosuđe, Lihtenštajn je pouzdan i predan partner EU-a. Vijeće također pohvaljuje uspješno predsjedanje Lihtenštajna Odborom ministara Vijeća Europe od studenoga 2023. do svibnja 2024.
24. Vijeće izražava zadovoljstvo sve većom suradnjom EU-a i Lihtenštajna u području pravosuđa i unutarnjih poslova od 2011., kada se Lihtenštajn pridružio schengenskom području i počeo sudjelovati u dablinskom sustavu. Vijeće pozdravlja dobru suradnju s Lihtenštajnom pri upravljanju schengenskim područjem i cijeni njegovu čvrstu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine. Vijeće također sa zanimanjem očekuje blisku suradnju Lihtenštajna u provedbi EES-a i ETIAS-a. Vijeće dodatno potiče Lihtenštajn da nastavi sudjelovati u postupku premještanja tražitelja azila.

25. Vijeće ponovno izražava predanost Pariškom sporazumu i ciljevima postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. Vijeće pozdravlja činjenicu da se Lihtenštajn na konferenciji COP 28 pridružio globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a o utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije i udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti do 2030. Sveobuhvatan pristup Lihtenštajna održivosti u potpunom je skladu s europskim zelenim planom.
26. Vijeće pozdravlja konstruktivnu, transparentnu i otvorenu suradnju Lihtenštajna s Europskom unijom, usmjerenu na osiguravanje primjene svih načela i kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. U tom pogledu Vijeće pozdravlja uspostavljen pravni okvir o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe. Nedavni pozitivni razvoj događaja jest zahtjev Lihtenštajna za članstvo u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF) i sudjelovanje u ravnopravnim uvjetima na globalnoj razini u području poreza na dobit (pravila GloBE-a).

KRALJEVINA NORVEŠKA

27. Norveška je već dugo blizak i pouzdan partner EU-a. Vijeće cijeni blisku suradnju s Norveškom u područjima kao što su istraživanja, inovacije i obrazovanje. EU i Norveška surađuju u prevladavanju brojnih zajedničkih izazova, kao što su klimatske promjene, zelena tranzicija, migracije i zaštita naših građana. Tijekom protekle dvije godine odnosi su u cjelini ostali izvrsni.
28. Vijeće pozdravlja kontinuiranu snažnu suradnju s Norveškom u područjima ZVSP-a i ZSOP-a te cijeni trajnu visoku razinu usklađenosti Norveške s EU-om u području ZVSP-a. Nedavno sklopljeno Partnerstvo u području sigurnosti i obrane s Norveškom omogućit će još bližu suradnju.
29. Norveška nastavlja blisku i vrlo aktivnu suradnju s EU-om u brojnim područjima zajedničkog rada i inicijativama, kao i redoviti dijalog na različitim razinama o ključnim vanjskopolitičkim pitanjima, među ostalim u okviru dugotrajne potpore misijama i operacijama ZSOP-a, sudjelovanja u projektima PESCO-a i Europskom fondu za obranu (EDF). Suradnja EU-a i Norveške u području sigurnosti i obrane dodatno je ojačala nakon izbijanja agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, pri čemu Norveška posebno sudjeluje u jačanju europske obrambene industrije u okviru Akta o zajedničkoj nabavi (EDIRPA) i Akta o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP). Vijeće pozdravlja blisku koordinaciju između EU-a i Norveške u pogledu Ukrajine te prepoznaje znatnu financijsku potporu koju Norveška pruža u okviru namjenskog Programa Nansen za Ukrajinu. Suradnja EU-a i Norveške temelji se na zajedničkim vrijednostima, osobito na poštovanju ljudskih prava i demokratskih načela te obuhvaća posredovanje, izgradnju mira i međunarodni program za razvoj.

30. EU i Norveška dijele snažan osjećaj odgovornosti prema svojim građanima, prirodnom okolišu i budućim naraštajima. Vijeće izražava zadovoljstvo neupitnom spremnošću Norveške da doprinese provedbi europskog zelenog plana, da i dalje bude pokretačka snaga u međunarodnoj suradnji u području klime te da zajedno s EU-om radi na ostvarivanju obveza iz Pariškog sporazuma. Vijeće pozdravlja činjenicu da se Norveška na konferenciji COP 28 pridružila globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a o udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije do 2030. Vijeće sa zanimanjem očekuje jačanje, putem zelenog saveza EU-a i Norveške, potpisanog u travnju 2023., zajedničkih napora s Norveškom u borbi protiv klimatskih promjena i ubrzanju tranzicije prema klimatskoj neutralnosti i zelenoj industrijskoj tranziciji, posebno u pogledu hvatanja i skladištenja ugljika te putem strateških partnerstava kao što je Partnerstvo za održive sirovine i lanac vrijednosti baterija. Međutim, Vijeće sa zabrinutošću prima na znanje odluku norveškog parlamenta od 9. siječnja 2024. o dubokomorskom rudarenju na Arktiku i podsjeća na međunarodne obveze u kojima se naglašava temeljit postupak procjene učinka potencijalnih rudarskih aktivnosti na okoliš.
31. Norveška je i dalje pouzdan i ključan dobavljač nafte i plina za EU, ali i blizak partner u razvoju drugih izvora energije. U tom kontekstu Vijeće potiče Norvešku da dodatno razvije svoj potencijal u području energije vjetra na moru te da u potpunosti sudjeluje u projektima u pogledu energije iz obnovljivih izvora na Sjevernom moru. Naša bliska suradnja i dalje je ključna za energetske sigurnost EU-a i ciljeve energetske unije te je temelj za uzajamno koristan odnos EU-a i Norveške.
32. Politika EU-a za Arktik usredotočena na klimatske promjene, pitanja okoliša, održivi razvoj i međunarodnu suradnju ukazuje na velik interes Unije za nadovezivanje na postojeći međusektorski angažman na Arktiku i njegov daljnji razvoj. Vijeće pozdravlja trajnu snažnu potporu Norveške djelovanju EU-a na Arktiku. Norveška je blizak i pouzdan partner u pitanjima Arktika i Vijeće sa zadovoljstvom očekuje nastavak jačanja tog posebnog partnerstva, osobito u području istraživanja i znanosti, sigurnosti, djelovanja u cilju poboljšanja otpornosti na klimatske promjene i sprečavanja onečišćenja.

33. Vijeće pohvaljuje Norvešku na predsjedanju Arktičkim vijećem (od svibnja 2023. do svibnja 2025.) i u potpunosti podupire njezine ciljeve da Arktičko vijeće ostane relevantno u trenutačnom kontekstu geopolitičkih napetosti. Izražava zadovoljstvo trajnom potporom Norveške nastojanjima EU-a da dobije status promatrača u Arktičkom vijeću i da sudjeluje na relevantnim forumima. EU i Norveška također su ključni partneri u rješavanju pitanja povezanih s oceanom, i na globalnoj i na regionalnoj razini.
34. Vijeće uviđa važnost Norveške kao jednog od glavnih trgovinskih partnera EU-a i podsjeća na očekivano redovito preispitivanje Sporazuma između Norveške i EU-a čiji je cilj razmjena dodatnih trgovinskih povlastica za osnovne poljoprivredne proizvode. Vijeće izražava žaljenje zbog nedostatka napretka i odlučno ponavlja svoj poziv Norveškoj da se bez odgode, aktivno i prioritetno, uključi u konstruktivan pregovarački proces u vezi s liberalizacijom trgovine prerađenim poljoprivrednim proizvodima u okviru članka 2. stavka 2. i članka 6. Protokola 3 uz Sporazum o EGP-u. Vijeće ponavlja svoj poziv da se nastavi s pregovorima o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, koje su važan element u međunarodnoj trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.
35. Vijeće pozdravlja suradnju s Norveškom na upravljanju schengenskim područjem i cijeni njezinu čvrstu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine i provedbi budućeg EES-a i ETIAS-a. Međutim, Vijeće izražava žaljenje zbog toga što, kad su u pitanju određeni zračni prijevoznici iz EU-a, norveška tijela provode proizvoljne provjere identiteta putnika koji dolaze s graničnih prijelaza država članica, a da nisu provela posebnu analizu rizika niti prethodno obavijestila Komisiju, Europski parlament i druge države članice u skladu s člankom 25. Zakonika o schengenskim granicama (Uredba (EU) 2016/399), što je protivno članku 2. Schengenskog protokola iz 1985. Vijeće i dalje cijeni snažnu integraciju Norveške u schengenski i dablinski sustav koja se temelji na suradnji, solidarnosti i djelotvornom nadzoru vanjskih granica.

36. Vijeće pozdravlja pozitivne ishode i dobru suradnju na temelju Sporazuma između Europske unije i Kraljevine Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevara i naplati tražbina u području poreza na dodanu vrijednost te na temelju poglavlja II.a Protokola 10. o carinskim sigurnosnim mjerama uz Sporazum o EGP-u.
37. Vijeće žali zbog toga što posljednjih godina nije ostvaren napredak u zajedničkom upravljanju ribljim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku i što je izostala suradnja Norveške u okviru Komisije za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika, posebice kad je riječ o dugotrajnim otvorenim pitanjima povezanim s otokom Spitzbergenom (među ostalim u pogledu poštovanja povijesnog udjela EU-a za arktički stok bakalara). Vijeće nadalje žali zbog toga što je Norveška utvrdila jednostrane i prekomjerne kvote za skušu i što ne surađuje konstruktivno s EU-om u okviru tekućih pregovora o novim dogovorima o raspodjeli stokova obalnih država, primjerice jer podnosi prijedloge u kojima je EU namjerno izostavljen iz dogovora o raspodjeli. Vijeće također žali zbog toga što je smanjen pristup flote EU-a norveškim vodama za stokove u Sjevernome moru, među ostalim za atlantsko-skandinavski stok haringe, što opća zabrana ribolova povlačnim mrežama (koćama) s gredom nije znanstveno potkrijepljena i što je obustavljen prekogranični ribolov u Skagerraku. Vijeće ponovno potvrđuje svoju spremnost da postigne bilateralne i multilateralne dogovore kojima se osigurava odgovorno, stabilno i održivo upravljanje ribarstvom kad je riječ o ključnim resursima te poziva Norvešku da surađuje i pruža potporu u tom pogledu.
38. Vijeće ponovno potvrđuje da odlučno podupire očuvanje međunarodno dogovorenog moratorija na komercijalni kitolov, koji je uspostavljen u okviru Međunarodne komisije za kitolov (IWC), te uvrštavanje kitova i drugih morskih vrsta na popis iz Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES). Vijeće poziva Norvešku da okonča svoje protivljenje međunarodno dogovorenom moratoriju na komercijalni kitolov, uspostavljenom u okviru Međunarodne komisije za kitolov, te da povuče svoje rezerve u okviru CITES-a za te i druge morske vrste.
39. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje daljnje jačanje veza između EU-a i Norveške, među ostalim izvan okvira suradnje EGP-a. Vijeće će i dalje obraćati posebnu pozornost ukupnoj uravnoteženosti koja je potrebna u našim bilateralnim odnosima.

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

40. U 2024. obilježava se 30. obljetnica stupanja na snagu Sporazuma o EGP-u, što je jedinstvena prilika za promišljanje o doprinosu suradnje u okviru EGP-a kontinuiranom razvoju, blagostanju, stabilnosti i miru. EGP je model suradnje između bliskih partnera i nasljeđe za buduće naraštaje. Vijeće sa zadovoljstvom prima na znanje napore uložene u povećanje osvijешtenosti o važnosti Sporazuma o EGP-u za promicanje gospodarske integracije država EGP-a, izgradnju otpornijeg i dinamičnijeg unutarnjeg tržišta i zaštitu naših zajedničkih vrijednosti u sve složenijem globalnom okružju te o potpori koju im taj sporazum pruža.
41. Vijeće izražava zadovoljstvo time što su u protekle dvije godine u Sporazum o EGP-u uključeni određeni vrlo važni zakonodavni akti, kao što su zakonodavstvo o pregledu brodova, Uredba o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA), Uredba o osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) i s time povezano zakonodavstvo, paket za kibernetičku sigurnost, Uredba o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda, Uredba o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad (ELA) te proširenje revidiranog sustava EU-a za trgovanje emisijama (EU ETS) u području zrakoplovstva, pomorstva i stacionarnih postrojenja na cijeli EGP. Vijeće poziva na ulaganje većih napora u cilju brze provedbe zakonodavstva u postupku, kao što su paket mjera u području genetske modificirane hrane i hrane za životinje, Uredba o helikopterskim operacijama na moru i pravna stečevina EU-a relevantna za EGP u području energetike, financijskih usluga i statistike.

42. Unatoč svim naporima, broj tzv. zaostataka, tj. akata EU-a koji još nisu uključeni u Sporazum o EGP-u i koje treba naknadno prenijeti u države EFTA-e koje su članice EGP-a, i dalje je velik, osobito kad je u pitanju pravna stečevina u području energetike te financijskih usluga i statistike. U tom pogledu Vijeće ponavlja da se načelima homogenosti i pravne sigurnosti jamče učinkovitost, održivost i, u konačnici, vjerodostojnost unutarnjeg tržišta, te se stoga sve stranke moraju njima voditi kad je riječ o funkcioniranju Sporazuma o EGP-u. Vijeće poziva države EFTA-e koje su članice EGP-a da nastave ulagati napore u smanjenje zaostataka, među ostalim kad je riječ o zakonodavnim aktima za se koje već nekoliko godina očekuje uključivanje u Sporazum o EGP-u, te da izbjegavaju ponavljanje takve situacije u bliskoj budućnosti. U vezi s time Vijeće ujedno naglašava da su razvoj socijalne dimenzije i poboljšanje radnih uvjeta ključna načela Sporazuma o EGP-u.
43. Vijeće pozdravlja želju država EFTA-e koje su članice EGP-a da potiču bližu suradnju s EU-om u području pripravnosti i odgovora na zdravstvene krize te sa zanimanjem očekuje daljnje rasprave o njihovu sudjelovanju u zajedničkom djelovanju za zaštitu zdravlja građana na temelju naših postojećih bliskih odnosa unutar i izvan okvira Sporazuma o EGP-u.
44. Vijeće pozdravlja činjenicu da bi se mogao postići dogovor o financijskom mehanizmu EGP-a i norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028.
45. Vijeće ističe da se u članku 19. Sporazuma o EGP-u predviđa da bi ugovorne stranke trebale nastaviti s naporima za ostvarivanje postupne liberalizacije trgovine poljoprivrednim proizvodima te bi u tu svrhu svake dvije godine trebale preispitati uvjete trgovine poljoprivrednim proizvodima kako bi se mogli razmotriti mogući ustupci i daljnje smanjenje prepreka.

KNEŽEVINA ANDORA I REPUBLIKA SAN MARINO

46. Vijeće prima na znanje da je 12. prosinca 2023. postignut dogovor na razini pregovarača o sporazumu o pridruživanju s Andorom i San Marinom. Nakon što se završe svi postupci, sporazumom se osigurava sudjelovanje Andore i San Marina na unutarnjem tržištu. Njime će se uspostaviti okvir za razvoj i promicanje dijaloga i suradnje u područjima od zajedničkog interesa, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, kultura ili regionalna suradnja. Vijeće smatra da će taj jedinstven dalekosežan sporazum biti novo poglavlje u odnosima između EU-a i Andore te San Marina, kojim će se u obzir uzeti posebnosti svake zemlje i njihove posebne situacije, u skladu s Izjavom o članku 8. Ugovora o Europskoj uniji. Vijeće provodi detaljnu analizu pravnih tekstova u cilju pravodobnog ispitivanja, potpisivanja i sklapanja sporazuma.
47. Vijeće izražava zadovoljstvo jačanjem administrativnih kapaciteta u Andori i San Marinu kako bi se osigurali brzo usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a te pouzdan nadzor i provedba u skladu sa standardima EU-a. Spremno je ponuditi administrativnu i tehničku pomoć za postizanje tog cilja.
48. Vijeće pozdravlja komunikacijske napore u vezi sa sporazumom o pridruživanju koje Andora i San Marino ulažu u informiranje javnosti o ishodu pregovora i savjetovanje s javnošću o toj temi. Vijeće je spremno pomoći u daljnjim komunikacijskim naporima kako bi se građane i dionike upoznalo s prednostima i obvezama koje proizlaze iz sporazuma o pridruživanju. Vijeće potiče sve dionike da nastave informirati javnost kako bi se povećala osviještenost o uzajamno korisnim posljedicama tog sporazuma i u većoj mjeri približila stajališta u međunarodnim organizacijama.

49. Vijeće ponovno poziva Andoru da se pridruži Međunarodnoj organizaciji rada.
50. U pogledu vanjske politike Vijeće izražava zadovoljstvo kontinuiranom suradnjom Andore i San Marina u multilateralnim forumima, a osobito u okviru UN-a, među ostalim putem bliskih kontakata i usklađivanja sa stajalištima, izjavama i mjerama ograničavanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a te prima na znanje odgovor na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine. Vijeće ponovno ističe svoju potporu daljnjem jačanju suradnje uspostavom okvira za bilateralne političke dijaloge o vanjskoj politici sa svakom od zemalja te strukturiranim i sustavnim postupkom za njihovo usklađivanje s EU-om u pitanjima ZVSP-a, posebno uključivanjem Andore i San Marina u skupinu zemalja koje se sustavno poziva da se formalno usklade s izjavama Visokog predstavnika u okviru ZVSP-a u ime EU-a i mjerama ograničavanja EU-a. Vijeće pozdravlja sudjelovanje Andore i San Marina na sastancima europske političke zajednice održanima u lipnju i listopadu 2023. te podupire njihovo buduće sudjelovanje na tim sastancima.
51. Vijeće izražava zadovoljstvo konstruktivnim, transparentnim i otvorenim dijalogom s Andorom i San Marinom u cilju osiguravanja primjene međunarodnih načela dobrog poreznog upravljanja i svih kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. Vijeće pozdravlja i tekuće napore koje Andora i San Marino ulažu u prilagodbu svojeg poreznog zakonodavstva i praksi standardima EU-a i međunarodnim standardima. Naglašava potrebu za potpunim usklađivanjem sa standardima EU-a kako bi se izbjeglo stvaranje pravnih praznina u okviru unutarnjeg tržišta.
52. Vijeće prepoznaje izazove koje podrazumijeva provedba budućeg EES-a i ETIAS-a kad je riječ o državljanima trećih zemalja koji borave u Andori i San Marinu te se nada da će se iznaći rješenje za to pitanje.
53. Vijeće sa zadovoljstvom prima na znanje činjenicu da su Europska investicijska banka (EIB) i Andora u prosincu 2022. potpisale okvirni sporazum kojim se Andori omogućuje da prima potporu za projekte u različitim sektorima. Očekuje se da će suradnja s EIB-om imati snažan učinak na socijalnu, gospodarsku i geografsku koheziju.

54. Vijeće također pozdravlja pozitivan zaključak Europske komisije od 15. siječnja 2024. u okviru preispitivanja odluke o primjerenosti mjera za zaštitu podataka, kojim se omogućuje nastavak slobodnog protoka podataka u Andoru.
55. Vijeće ujedno smatra da je korisno ojačati suradnju u području digitalne i zelene tranzicije jer su to zajednički prioriteti s Andorom i San Marinom.

KNEŽEVINA MONAKO

56. Vijeće prima na znanje odluku od 14. rujna 2023. o suspenziji pregovora o sporazumu o pridruživanju. Vijeće potvrđuje da nije bilo uvjeta koji bi pogodovali uspješnom zaključenju pregovora. Neovisno o tome, EU nastavlja biti povlašteni partner Monaka, a ta je zemlja i dalje dobrodošla pridružiti se sporazumu o pridruživanju s Andorom i San Marinom.
57. U pogledu vanjske politike Vijeće izražava zadovoljstvo kontinuiranom suradnjom s Monakom u multilateralnim forumima, a osobito u okviru UN-a, među ostalim putem bliskih kontakata i usklađivanja sa stajalištima, izjavama i mjerama ograničavanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a te prima na znanje odgovor na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine. Vijeće ponovno ističe svoju potporu daljnjem jačanju suradnje uspostavom okvira za bilateralne političke dijaloge o vanjskoj politici s Monakom te strukturiranim i sustavnim postupkom za njegovo usklađivanje s EU-om u pitanjima ZVSP-a, posebno uključivanjem Monaka u skupinu zemalja koje se sustavno poziva da se formalno usklade s izjavama Visokog predstavnika u okviru ZVSP-a u ime EU-a i mjerama ograničavanja EU-a. Vijeće pozdravlja sudjelovanje Monaka na sastancima europske političke zajednice održanima u lipnju i listopadu 2023. te podupire njegovo buduće sudjelovanje na tim sastancima.
58. Vijeće pozdravlja predanost Monaka zaštiti okoliša i borbi protiv klimatskih promjena. Izražava zadovoljstvo činjenicom da se Monako na konferenciji COP 28 pridružio globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a o udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije do 2030. Vijeće pozdravlja činjenicu da je Monako ratificirao Ugovor o otvorenom moru, odnosno „Sporazum o biološkoj raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije (BBNJ)”. Vijeće također prima na znanje protivljenje Monaka dubokomorskom rudarstvu, koje je ponovno izraženo na 28. sjednici Međunarodnog tijela za morsko dno održanoj u srpnju 2023.

59. Vijeće pozdravlja promjene uvedene u Monaku u vezi s Uključivim okvirom OECD-a i skupine G-20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti, točnije činjenicu da su minimalni standardi za izvješćivanje po zemljama odgovarajuće provedeni. Vijeće usto podsjeća na izvješće Moneyvala iz siječnja 2023. i izražava zabrinutost u vezi s provedbom četvrte i pete direktive o borbi protiv pranja novca u Monaku. Nastavit će pomno pratiti jesu li zakonodavne promjene u Monaku dovoljne za ispunjavanje zahtjeva Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF) i EU-a. Sa zanimanjem očekuje zaključke plenarne sjednice FATF-a koja će se održati od 23. do 28. lipnja 2024. i na kojoj će se ocijeniti napredak koji je Monako ostvario u jačanju svojeg okvira za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma (SPNFT) i razmotriti bi li trebalo Monako dodati na FATF-ov popis jurisdikcija pod pojačanim praćenjem (tj. „sivi popis”).
60. Vijeće ponovno poziva Monako da se pridruži Međunarodnoj organizaciji rada. Vijeće nadalje poziva Monako da ratificira i provede Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda i Sporazum o povlasticama i imunitetima Suda.

FARSKI OTOCI

47. Vijeće smatra da su zbog svojeg strateškog položaja u sjevernom Atlantiku Farski Otoki važan partner EU-a u vezi s nizom njegovih politika, među ostalim politike EU-a za Arktik. Vijeće cijeni postojeću suradnju s Farskim Otocima u područjima kao što su trgovina, akvakultura, istraživanja, inovacije te pitanja povezana s Arktikom i sjevernim Atlantikom koja su u nadležnosti stranaka.
48. Vijeće pozdravlja potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o pojačanoj suradnji između Europske unije i Vlade Farskih Otoka 14. ožujka 2024. Prima na znanje ključne prioritete navedene u tom memorandumu o razumijevanju, posebice naglasak na zelenoj i digitalnoj tranziciji, klimatskim promjenama i znanstvenoj suradnji. Vijeće također prima na znanje isticanje važnosti uravnoteženih trgovinskih odnosa i održivog upravljanja ribarstvom.

49. Vijeće naglašava svoju zabrinutost u pogledu opasnosti za održivost važnih ribljih stokova kao što su skuša i atlantsko-skandinavski stok haringe zbog utvrđenih visokih i prekomjernih jednostranih kvota te žali zbog izostanka konstruktivne suradnje s EU-om u okviru pregovora obalnih država o tim stokovima. Vijeće poziva Farske Otoka da pojačaju suradnju s EU-om unutar okvira obalnih država kako bi se osigurali pravedni dogovori o raspodjeli stokova kojima će se poduprijeti održivo očuvanje dijeljenih stokova u sjeveroistočnom Atlantiku (skuša, atlantsko-skandinavski stok haringe i ugotica pučinka) i održivo upravljanje tim stokovima.
50. Vijeće pozdravlja činjenicu da su Farski Otoci osudili agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i odlučili uskladiti se s mjerama ograničavanja EU-a. Vijeće potiče Farske Otoka na ulaganje dodatnih napora u daljnju provedbu mjera ograničavanja kako bi se osigurala stalna usklađenost s tim mjerama.
-